

Balettiopisto TAMPEREEN



BIRGITTA KIVINIEMI-CHEREMTEFF

TANSSIN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA

Perustehtävä ja tarkoitus

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff on taidetanssioppilaitos, joka on perustettu vuonna 1972. Tanssin perusopetusta Tampereen Balettiopisto on antanut vuodesta 1992. Sen rehtorina toimii Desirée Cheremeteff.

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff antaa monipuolista, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää, korkeatasoista ja laaja-alaista taidetanssin opetusta. Taidetanssiopintojen opetusta annetaan lapsille ja nuorille ja aikuisille. Koulutusprosessissa onnistumisen elämykset ja ilon kokemukset mahdollistavat tanssiharrastuksen syventämisen aina ammattiin tähtäävään opiskeluun asti.

Toiminnan toteuttamiseksi oppilaitos järjestää tanssin perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetusta. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset erot ja tuetaan oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan.

Tampereen Balettiopiston Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffin aktiivinen sekä monipuolinen esiintymistoiminta on osa koulutusta.

Oppilaitos rikastuttaa toiminnallaan Pirkanmaan ja sen talousalueen kulttuurielämää ja tekee yhteistyötä eri taiteen alojen mm. perusopetuksen, päiväkotien ja teattereiden kanssa.

Arvot ja oppimiskäsitys

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff on elinvoimainen ja positiivinen oppilaitos, jossa opetuksen perustana on saada kaikkien fyysiset ja psyykkiset voimavarat liikkeelle. Tavoitteena on luoda pitkäkestoinen ja luova koulutusprosessi jokaiselle oppilaalle, jossa tanssiteknisten opintojen myötä kehitetään oppilaan yksilöllistä minäkuvaa, keskittymis- ja aloitekykyä, pitkäjänteisyyttä, itsekuria ja itsemotivaatiota. Näiden valmiuksien lisäksi keskeisiä arvoja on saada oppilas käsittelemään omaa työskentelyään aktiivisesti sekä kehittää oppilaan sosiaalista kanssakäymistä yhteistyössä muiden kanssa.

Johtotähtenä opiskeluprosessissa on myös henkilökohtaisen erottelukyvyn löytäminen, mielikuvitus ja oivallukset. Tavoitteena on myös kehittää eri kulttuurien ymmärtämistä ja tulkitsemista.

Onnistumisen elämykset takaavat hyvän omanarvontunnon ja itseluottamuksen, jonka myötä terve, kokonaisvaltainen ihminen tahtoo toimia ja uskaltaa asettua katsottavaksi.

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffin kouluttajilta edellytetään ajan tasalla olevaa ammattitaitoa ja laadukasta työpanosta. Työntekijältä ja myös oppilaitokselta edellytetään jatkuvaa oman työn päivittämistä ja arviointia.

Opiskeluympäristö

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff toimii Tampereella, jossa toimipisteet sijaitsevat osoitteissa: Aleksanterin puukoulu, Hallituskatu 26, 33200 Tampere ja Hervannan vapaa-aikakeskus, Lindforsinkatu 5, 33720 Tampere, sekä Kangasalla osoitteessa: Tapulintie, 36200 Kangasala ja Parkanossa osoitteessa: Keskustan ala-aste, 39700 Parkano.

Opiskeluympäristöt tukevat oppilaan monipuolista ja turvallista kasvua ja oppimista ja antavat onnistumisen kokemuksia. Oppilaan vuorovaikutustaitojen, aloitekyvyn ja pitkäjänteisyyden kehittyminen on mahdollista kannustavassa opiskeluilmapiiirissä.

Tanssinopiskelussa käytettävät tilat ovat turvalliset, asianmukaiset ja siistit. Kouluttajilla on käytössään opetukseen tarvittavat laitteet ja työvälineet. Myönteinen ja turvallinen opiskeluympäristö tukee oppilaan virikkeellisyyttä, opiskelun sisäistämistä ja määrätietoista kasvua. Kouluttajien ja oppilaiden henkilökohtainen vuorovaikutus syvenee ja tanssitekniesten ja taiteellisten valmiuksien kehittäminen onnistuu ilon ja uusien elämysten rohkaisemana.

Yhteistyö huoltajien, ympäröivän kulttuuri- ja työelämän sekä muiden taide- ja oppilaitosten kanssa on tärkeä osa Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffin toimintaa.

Työtavat

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffillä toimitaan tiettyjen sääntöjen mukaisesti. Näin vältetään tapaturmilta ja opitaan hyvien käytöstapojen lisäksi yksilölliseen huolellisuuteen sekä opiskelussa että henkilökohtaisessa elämässä.

Opistossa kannustetaan sekä yksilölliseen että yhteisölliseen työskentelyyn jokaisessa kehitysvaiheessa. Koulutusprosessissa oppilaan omaa ajattelua pyritään tukemaan esimerkiksi henkilökohtaisella ohjauksella ja erilaisilla luovuutta kehittäville harjoituksilla. Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan ohjatulla ryhmä- ja parityöskentelyllä. Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon myös sukupuolten erilaiset oppimisvahvuudet eri ikäkausina.

Keskeistä työtavoissa on toiminnallisuus, elämyksellisyys ja oppilaslähtöisyys. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Opetuksessa painottuvat yhdessä opiskelu ja oppiminen.

Oppilaille pyritään tarjoamaan oppimiselämyksiä myös oppilaitoksen ulkopuolella.

Oppilaaksi ottaminen

Oppilaat otetaan ryhmiin ilmoittautumisjärjestyksessä ja heidät jaetaan iän ja taitotason mukaisiin opetusryhmiin. Opistossa jo opiskelevilla on etusija seuraavan lukuvuoden oppilaspaikkoihin kulloinkin ilmoitettavan aikataulun mukaisesti. Oppilailla on mahdollisuus jatkaa opintojaan Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffillä varhaisiän opinnoista aina aikuisiän opintoihin. Toisissa oppilaitoksissa tanssinopetusta saaneet oppilaat pyritään sijoittamaan heille sopiviin, tasonsa mukaisiin ryhmiin.

Opetuksen tarjonta

Opetus koostuu varhaisiän opinnoista, perusopinnoista ja syventävistä opinnoista. Pääaineina ovat klassinen baletti ja jazztanssi. Myös nykytanssi ja steppi (tap dance) voidaan valita pääaineeksi. Sivu- ja valinnaisaineita ovat klassinen baletti, klassisen baletin repertuaari- ja pas de deux, jazztanssi, karakteri, nyky- tai moderni tanssi, steppi, historialliset tanssit, etniset lajit kuten afrikkalainen tanssi, salsa ja merengue, ajan ilmiöt kuten hip hop, funk, streetdance, R'nB, dancehall / reggae. Muita pääainetta tukevia lajeja ovat mm. improvisaatio, akrobatia, stretching, kehonhuolto, tanssitiето, ravintotiето, esiintymiskoulutus, taiteiden integraatio sekä erilaiset kuntolajit. Opiskelijan on mahdollista osallistua myös muiden taiteiden välisiin yhteistyöprojekteihin sekä kursseihin ja workshoppeihin, jotka muodostuvat teoria- ja käytäntöosuuksista.

Pojille pyritään järjestämään omaa opetusta. Myös erityisryhmille voidaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa järjestää opetusta. Opetustuntien pituus (45-90 minuuttia) määräytyy oppilaiden iän ja oppiaineen vaatimusten mukaisesti. Tanssin opinnot voivat koostua saman tanssilajin tasolta toiselle etenevistä opintokokonaisuuksista tai eri opintokokonaisuuksien yhdistelmistä. Oppilaat voivat lukea hyväkseen muilla taiteen aloilla tehtyjä opintoja.

Pääainekokonaisuudet voi valita klassisesta baletista (35 h/vk), jazztanssista (27 h/vk), nykytanssista (2 h/vk) tai stepistä (2 h/vk).

Klassisen baletin opintokokonaisuudet jaotellaan seuraavasti:
 alkeistunnit (7-9v) 4 h/vk, aikuisten alkeistunnit 4 h/vk, perustunnit (8-10v) 4 h/vk, jatkotunnit (tasot 1, 2 ja 3) 11 h/vk ja keski- ja ylätason opinnot 12 h/vk.

Jazztanssin opintokokonaisuudet jaotellaan seuraavasti:
 alkeis- ja perusryhmät (nuoret) 9 h/vk, jatkoryhmä 5 h/vk, edistyneitten ryhmä 4 h/vk, alkeis-, perus-, jatko- ja edistyneiden ryhmät (aikuiset) 9 h/vk.

Pääainetuntimäärä on ikäkohtainen, esim. 12-vuotiaalla 2-3 h/vk pääaineopintoja ja sivuaineita 1-3 h/vk.

Valinnaisten sivuaineiden tuntimäärät ovat seuraavat:

- klassinen baletti 35 h/vk
- jazztanssi 27 h/vk
- repertuaari ja pas de deux 1 h/vk
- karakteri 3 h/vk
- nyky- tai moderni tanssi 2 h/vk
- steppi 2 h/vk
- historialliset tanssit 1 h/vk (workshop-tyyppinen)
- etniset lajit 7 h/vk
- ajan ilmiöt 12 h/vk
- improvisaatio (sisältyy nyky- ja afrikkalaiseen tanssiin)
- kehonhuolto 3 h/vk
- stretching 2 h/vk
- akrobatia 2 h/vk
- tanssitiето, ravintotiето (jatkuva)
- taiteiden integraatio (mm. musiikki ja kuvataide, workshop-tyyppinen)
- esiintymiskoulutus (jatkuva)
- kuntolajit 6 h/vk

2 esimerkkiä opintokokonaisuuksista lukuvuoden aikana:

Esimerkki 1.

12-vuotiaan tanssinopiskelijan laajan oppimäärän perusopintojen opintokokonaisuus:

Tanssitekninen pääaine: jazztanssi
 Sivu- ja valinnaisaineet: hip hop & funk, klassinen baletti
 Tuntimäärät: jazztanssi 72h, klassinen baletti 36h,
 hip hop & funk 36h = 144h (36ov)

Esimerkki 2.

13-14 vuotiaan tanssinopiskelijan syventävien opintojen opintokokonaisuus:

Tanssitekninen pääaine: klassinen baletti
 Sivu- ja valinnaisaineet: jazztanssi, hip hop & funk, afrikkalainen tanssi
 Tuntimäärät: klassinen baletti:108h, jazztanssi 72h,
 hip hop & funk 36h, afrikkalainen tanssi 36h = 252h (36ov)

Opetusjärjestelyt, periodit

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffin lukuvuosi koostuu syys- ja kevätlukukaudesta. Syyslukukausi alkaa elokuun puolivälissä ja päättyy joulukuun puolen välin jälkeen. Kevätlukukausi alkaa Loppiaisen jälkeen ja päättyy toukokuun lopulla. Talviloma on viikolla 9, jolloin järjestetään erillinen tuntijärjestys kaikille oppilaille. Opetusta ei anneta arkipyhinä. Opintoviikkoja on lukuvuoden aikana pääsääntöisesti 36. Lisäksi opetusta annetaan kesä- ja tiiviskursseilla sekä oppituntien ulkopuolella ylimääräisissä harjoituksissa.

Linjojen valinta ja opintokirja tai opinto-CV

Laajan ja yleisen oppimäärän opinnot ovat alussa samanlaiset.

Linjojen eriytyminen tapahtuu 10-11 ikävuoden aikana (riippuen, missä vaiheessa kuluvaa vuotta on syntynyt), jolloin laajan oppimäärän tuntikehitys kasvaa.

Oppilaille on opintokirja, johon lukuvuoden loputtua merkitään kuluneen vuoden opinnot. Opintokirjasta veloitetaan 3€(v. 2006).

Vaihtoehtona oppikirjalle on opinto-CV suoritetuista opinnoista. CV on maksuton (v. 2006).

Vapaaoppilaspaikat

Vapaaoppilaspaikkojen määrän päättää vuosittain rehtori muun opettajiston kanssa.

Vapaaoppilaspaikat ovat haettavissa sekä syys- että kevätlukukausien alussa.

Vapaaoppilaspaikkojen määrään vaikuttaa vuosittain anomusten määrä, oppilaitoksen, huoltajien ja yhteiskunnan taloudellinen tilanne.

Laajan oppimäärän yleiset tavoitteet

Laajan oppimäärän mukaisen opetuksen lähtökohtana on luoda oppilaalle mahdollisuus

harrastaa tanssia pitkäjänteisesti ja saada opinnoista todistus, sekä antaa taidolliset ja tiedolliset edellytykset hakeutua ammattiopintoihin.

Tavoitteina on antaa oppilaalle monipuolinen, yksilöllinen ja yhteisöllinen näkemys tanssin eri lajeihin liittyvästä tapa- ja opiskelukulttuurista ja niihin liittyvistä ilmiöistä. Opetus tukee oppilaan henkistä kasvua, luovuutta ja taitoja ja vahvistaa oppilaan omaa identiteettiä. Opetuksessa edistetään myös sosiaalisia taitoja sekä vastuunkantamista oppilaan henkilökohtaisista valinnoista elämässään. Otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset erot ja tuetaan oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan. Tavoitteina on myös säilyttää oppilaassa tanssin ja liikunnan ilo ja riemu.

Toiminnassa luodaan pohjaa kulttuurimyönteisyydelle, terveille elämäntavoille ja elinikäiselle oppimiselle.

Laajan oppimäärän opintojen yleiset sisällöt ja opintokokonaisuudet

Varhaisiän opinnot (3-6v.)

Oppilas luo varhaisiän opinnoissa pohjaa myöhempää tanssin opiskelua varten. Perusliikunnan ja leikin avulla oppilaan itsetunto ja myönteinen minäkuva sekä liikunnallisuus ja karkeamotoriset taidot kehittyvät. Oppilas tutkii kokeillen oman kehon liikemahdollisuuksia. Varhaisiän opinnoissa 3-6-vuotiaat aloittavat nk. varhais- ja esibalettitunneilla, joilla opetetaan balettitanssin keskeisiä käsitteitä, perusasentoja ja liikkeitä (mielikuvituksen avulla), jotka antavat valmiudet siirtyä tanssin perusopintoihin.

Säännöllisessä opetuksessa edistetään juuri sillä hetkellä lapsen parhaiten kehitettävissä olevaa potentiaalia: luovuutta, fyysis-motorisia kykyjä, eläytymis- ja kuvittelukykyä ja musiikkiliikuntaa. Nämä kaikki osa-alueet hahmottuvat konkreettisen toiminnan kautta. Harjoituksissa teoria ja käytäntö, leikki ja tosi pysyvät yhdessä.

Tanssin ja liikkumisen iloon ja riemuun panostetaan ja luodaan tuttu ja turvallinen ympäristö ja yhteisö lapselle sosiaalisten taitojen kartuttamiseksi. Pyritään saamaan oppilas pitkäjänteisen harrastustoiminnan pariin.

Perusopinnot (7-12v.)

Suoritetaan enintään kuudessa vuodessa. Oppituntien vähimmäismäärä on 540 tuntia. Perusopintojen aikana oppilas harjoittelee pitkäjänteisesti sekä perehtyy aiempaa syvemmin oman lajinsa perusliikesanastoon ja muuhun tanssin sanastoon. Oppilas harjoittelee tanssille ominaista hienomotoriikkaa ja oivaltaa karkeamotoriikan ja hienomotoriikan eron omassa ilmaisussaan.

Perusopinnot alkavat nk. valmentavalla luokalla 7-vuotiaana. Opinnot sisältävät aineksia varhaisopinnoista, mutta niissä voidaan jo alustavasti erottaa teoria ja käytäntö toisistaan.

Perusopinnot jatkuvat 12 ikävuoteen. Tässä vaiheessa (9-10v.) alkavat mahdollisuuksien mukaan kärkitossuharjoitukset (tytöt), jotka edellyttävät useampia toistoja viikoittain oppimäärän saavuttamiseksi. Opintojen edetessä lisätään ja vaikeutetaan liikemateriaalia.

Klassisen baletin tanssitekniikan tavoitteina ovat lajille ominaiset piirteet kuten: jalkojen suora linja reidestä jalkaterään, ylevä ryhti, lumovoima ja sirous, sulavat käsiliikkeet ja keveys, jalkojen aukikierron ymmärtäminen yksilön mahdollisuuksien mukaan, musikaalisuus, rytmiikka, ketteryys ja tasapainon kehittäminen. Myös oppilaan taiteelliseen ilmaisuun aletaan kiinnittää huomiota enemmän lajin sisäistämisen myötä. Tässä vaiheessa aletaan liittää tanssiteknisen pääaineen sanastoa enemmän myös liikkeisiin ja tekemiseen.
(klassisessa baletissa ranskankielinen termistö)

Keskeiset sisällöt:

- ❖ klassiselle baletille ominainen tyyli ja perinne
- ❖ lajiin liittyvää tapaopiskelukulttuuria
- ❖ lajiin liittyvää tanssin ja musiikin historiaa
- ❖ tanssillista ja taiteellista ilmaisua
- ❖ esiintymistaitoja
- ❖ tanssitekniikkaa
- ❖ improvisaatiota

Jazztanssin tanssitekniikkojen harjoituksissa suoritetaan keskilattiaharjoituksia, joissa opitaan jazztanssin perusteet ja perusasennot, harjoitetaan vartalon hallintaa ja vahvistetaan lihastasapainoa. Lisäksi tehdään salin poikki (diagonale) liikkuvia harjoituksia, joissa opetellaan edellä mainittujen asioiden lisäksi nopeutta, ketteryyttä sekä jazztanssille ominaista tyyliä.

Tuntien lopussa muodostetaan jo opituista liikkeistä tanssisarjoja (= rutiineja routines), joissa tekniikan lisäksi pyritään kehittämään myös ilmaisullisia taitoja. Sarjoissa kehitetään voimaa, notkeutta ja koordinaatiokykyä. Opetellaan myös yhden ja kahden jalan pyörähdyksiä eli piruetteja, jalan potkuja ja hyppyjä.

Opintojen edetessä opinnoissa syvennetään jo opittuja perustaitoja ja annetaan valmiudet siirtyä tanssin syventäviin opintoihin. Harjoituksiin lisätään liikemateriaalia ja enemmän koordinaatiokykyä vaativia liikesarjoja. Oppilas erottaa erilaisia liikelaatuja ja dynamiikan vaihteluja ja oppii käyttämään niitä omassa ilmaisussaan. Musikaalisuus, rytmikka, isolation, lajin tyyli, ketteryys ja tasapainon kehittäminen ovat opintojen keskeisessä asemassa. Myös oppilaan taiteelliseen ilmaisuun aletaan kiinnittää huomiota enemmän lajin sisäistämisen myötä.

Liikesanastoa kartutetaan lisää (jazztanssissa englanninkielinen termistö).

Jazztanssin taustan ja historian merkitystä opintoihin korostetaan.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ perusliikemateriaalia ja terminologiaa
- ❖ jazztanssin taustaa ja historiaa
- ❖ oman liikeilmaisun löytämiseen tähtäviä harjoituksia
- ❖ rytmisyys, isolation (isolaatio)
- ❖ esiintymistaitoja

Nykytanssin opintojen tavoitteena on, että oppilas tuntee nykytanssin elementtejä, kuten tekniikkaa, terminologiaa, ilmaisua ja tyyliä. Oppilas kehittää tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan sekä löytää oman liikelaatunsa ja materiaalin ja tunnistaa erilaisia liikelaatuja.

Lattiatekniikkaa ja virtaavaa, keholle luonnollista liikettä. Etsitään uusia tapoja, tekniikoita ja tyyliä liikkua. Käytetään improvisaatiota itseilmaisuun ja ”uhmataa” painovoiman eri lakeja. Myös koreografisia sarjoja.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ nykytanssin perusliikemateriaali ja terminologia
- ❖ nykytanssin perinteiden ja eri suuntausten olemassaolon ymmärtäminen
- ❖ tekniikan ja improvisaation yhdistäminen
- ❖ esiintymistaidot

Stepin (tap dance) tavoitteena on, että oppilas tuntee stepin traditiota ja elementtejä, kuten rytmikkaa, terminologiaa, tekniikkaa, ilmaisua ja tyyliä. Ymmärtää musiikin ja rytmin merkityksen stepissä. Kehittää tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan. Tuntee stepin historiaa (juuret toisaalta afrikkalaisissa, toisaalta irlantilaisissa ja englantilaisissa rytmeissä; Clog dance ja Horn pipe) ja nykypäivää. Oppii erittelemään sekä rytmistepin että showstepin tavoitteet ja ymmärtää stepin yhteydet jazztanssiin. Tanssityyppi, jota luonnehtii kengän kärkien ja kantojen nopea naputus tanssilattiaan. Kehittää erityisesti rytmittäjää ja tasapainoa.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ rytmisyys, isolation (isolaatio)
- ❖ perusliikemateriaalia ja terminologiaa
- ❖ stepin taustaa ja historiaa
- ❖ oman liikeilmaisun löytämiseen tähtäviä harjoituksia

❖ esiintymistaitoja

Karakteritanssi eli ”luonnetanssi” on nk. jalostettua kansantanssia ja tarkoitetaan jonkin maan tai alueen väestölle ja / tai kansalle suosittua tyyppillistä tanssityyliä.

Karakteritanssin tavoitteena on, että oppilas oppii välittämään liikkeen selkeyttä, eleen varmuutta ja eri rytmien tuntemusta. Tuntee lajikohtaisen tanssin traditiota ja elementtejä, kuten tekniikkaa, terminologiaa, ilmaisua ja tyyliä. Kehittää omaa tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan. Tuntee kyseisen tanssilajin kansan historiaa ja nykypäivää. Ymmärtää kyseisen tanssilajin kansaan ja kulttuuriin liittyviä erityispiirteitä.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ tanssilajin perusliikemateriaalia ja terminologiaa
- ❖ tanssitekniikkaa
- ❖ lajille ominaista taiteellista ilmaisua
- ❖ lajiin liittyvää tapa- ja opiskelukulttuuria
- ❖ lajiin liittyvää tanssin ja musiikin historiaa

Etnisellä tanssilla tarkoitetaan jollekin kansalle, heimolle (mm. Afrikassa n. 1000 eri tunnettua heimoa) tai rodulle suosittua tyyppillistä tanssityyliä. Mm. afrotanssi on afrikkalaisen musiikin pohjalta kehitetty tanssimuoto.

Latinalaistyyppisistä etnisistä tansseista esim. salsa on yleisnimitys afrokuubalaisperäiselle populaarimusiikille ja -tanssille, johon kuuluu lukuisia eri tyyliä. Historiallisesti salsan juuret palautuvat akselille Kuuba – Puerto Rico ja Yhdysvallat.

Etnisten tanssien tavoitteena on, että oppilas tuntee lajikohtaisen tanssin traditiota ja elementtejä, kuten tekniikkaa, terminologiaa, ilmaisua ja tyyliä.. Kehittää omaa tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan.. Tuntee kyseisen tanssilajin kansan historiaa ja nykypäivää. Ymmärtää kyseisen tanssilajin kansaan ja kulttuuriin liittyviä erityispiirteitä.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ tanssilajin perusliikemateriaalia ja terminologiaa
- ❖ tanssitekniikkaa
- ❖ lajille ominaista taiteellista ilmaisua
- ❖ lajiin liittyvää tapa- ja opiskelukulttuuria
- ❖ lajiin liittyvää tanssin ja musiikin historiaa

Ajan ilmiöiden tavoitteena on, että oppilas tutustuu ajalle tyyppisiin tanssityyleihin. Tuntee lajikohtaisen tanssin traditiota ja elementtejä, kuten tekniikkaa, terminologiaa, ilmaisua ja tyyliä. Kehittää omaa tanssiteknistä ja taiteellista ilmaisuaan. Elämäntyyliä joilla on oma puhe- ja pukeutumistyyli, musiikki ja ajattelutapa, jotka jatkuvasti muuntautuvat ja kehittyvät. Juuret kaikkiin ajan ilmiöihin löytyvät syvältä afrikkalaisesta kulttuurista.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ lajille tyyppillistä liikemateriaalia, termejä ja kulttuuria
- ❖ keuhonhallintaa
- ❖ nuorten tanssikulttuureja
- ❖ eri tyyliä ja niiden taustoja

Esiintymiskoulutuksen tavoitteena on, että oppilas ymmärtää tanssin esittävänä taidemuotona ja vuorovaikutuksena tanssin tekijöiden ja yleisön välillä.

Ymmärtää tanssiteoksen useamman taiteenalan synteessinä ja eri vaiheista ja osista koostuvana kokonaisuutena. Kykenee ilmaisemaan itseään tanssin keinoin ja rohkaistuu käyttämään ilmaisutaitojaan esiintymistilanteissa. Ymmärtää tanssiteoksen prosessina.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ omaa ilmaisua ja esiintymistä
- ❖ lavastukseen, puvustukseen, koreografiaan ja maskeeraukseen tutustumista
- ❖ käsikirjoituksen tai synopsiksen laatimista
- ❖ esityksen tuottamisen osa-alueisiin tutustumista.

Taiteiden integraation tavoitteena on, että oppilas tutustuu johonkin muuhun taiteenalaan.

Perehtyy jonkin muun taidelajin tiedollisiin ja teknisiin perusteisiin. Omaksuu keinoja, joilla tanssi ja kyseinen taidelaji voidaan elävästi yhdistää kokonaisuudeksi.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ kyseisen taidelajin historiaa, taustaa ja perustekniikkaa
- ❖ taidelajiin kuuluvaa tapa- ja opiskelukulttuuria sekä alan perusterminologiaa
- ❖ mahdollisuuksien mukaan vierailuja esimerkiksi taidenäyttelyihin, konsertteihin, teatteriesityksiin.

Tanssitiedon tavoitteena on, että oppilas kykenee luomaan kokonaiskuvan taidetanssista. Hahmottaa taidetanssin monimuotoisuuden. Ymmärtää länsimaisen taidetanssin osana laajempaa tanssikulttuuria. Hahmottaa taidetanssin omana taiteen alueenaan. Tutustuu oman tanssiperinteen historiallisiin ja kulttuurisiin taustoihin. Oppii arvioimaan näkemäänsä ja perustelemaan omia käsityksiään.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ tanssin eri tyylilajeihin ja tekniikoihin tutustumista
- ❖ tanssin historiaa
- ❖ tutustumista erilaisiin teoksiin ja niiden musiikkiin eri lajeille ominaisia piirteitä

Oppilaitoksen oman opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opintokokonaisuus tukee oppilaan edistymistä tanssinopiskelussa. Opintokokonaisuus tukee myös oppilaan taidollista ja tiedollista osaamista tanssinopetuksessa sekä kyseisessä lajissa.

Keskeiset sisällöt:

- ❖ lajin taustaa ja perustekniikkaa
- ❖ mahdollisuuksien mukaan opintokokonaisuuden tavoitteita tukevia
- ❖ vierailuja esimerkiksi taidenäyttelyihin, konsertteihin, teatteriesityksiin
- ❖ tapa- ja opiskelukulttuuria sekä alan perusterminologiaa

Syventävät opinnot (n. 13-19v.)

Syventäviin opintoihin siirrytään perusopintojen eri vaiheiden jälkeen, kun nämä on hyväksytysti suoritettu.

Syventävät opinnot suoritetaan enintään kuudessa vuodessa.

Oppituntien vähimmäismäärä on 760 tuntia.

Syventävissä opinnoissa laajennetaan tanssiteknisen pääaineen tanssitekniikkaa monipuolisesti vaikeusastetta lisäten. Oppilas kehittää tanssillista ajatteluaan ja ymmärtämystään tekniikan, liikkeen ilmaisullisen muodon ja ilmaisun kertovan sisällön välisestä yhteydestä. Oppilas harjoittelee tanssin suorituspuhtautta.

Klassisessa baletissa tanssitekniikan harjoittamisen lisäksi tutustutaan laajemmin historialliseen klassisen baletin 1800-luvun romanttiseen kauteen (mm. La Sylfide, Giselle), opiskellaan mm. Marius Petipan perinteisiä soolo-variaatioita eri tanssihistorian klassikkobaleteista. Näihin tutustutaan myös tanssitiedossa (videot, havaintoesitelvät). Samoin kartutetaan tanssin tuntemusta myös 1900-2000 luvun baletin eri osa-alueilla. Esiintymiskoulutus on käynnissä koko syventävien opintojen ajan.

Jazztanssin tanssitekniikkojen harjoituksissa tuntien tempo on perusopintoja selvästi nopeampi. Painotetaan erityisesti teknistä osaamista ja liikkeiden puhtautta. Tässä vaiheessa opintoja oppilaan toivotaan hallitsevan Mattox-tekniikan perusteet tai muut vastaavat taidot jazztanssissa.

Opinnoissa keskitytään erityisesti ilmaisuun sekä syvennetään tietoutta jazztanssin eri tyyliuunnista (mm. modern jazz, primitiivinen jazz, Giordano-, L.A.- ja New Yorkstyle, jne.) Tekniset harjoitukset ovat edelleen osa tunnin kulkua, mutta tanssisarjojen (= rutiinit / routines) osuus korostuu ja lisääntyy. Oppilaan kehon ja tilan tuntemusta sekä kehon hallintaa kehitetään entisestään enemmän ja monivaihteisemmin vaikeusastetta lisäten. Samoin kartutetaan tanssin tuntemusta historian lisäksi myös 1900-2000 luvun jazz- ja nykytanssin eri osa-alueilla.

Liikesanastoa kartutetaan lisää (klassisessa baletissa ranskankielinen termistö, jazztanssissa englanninkielinen termistö).

Painotetaan oppilaalle tanssin ja liikunnan ilon ja riemun merkitystä oman luovuuden ja erittelykyvyn mahdollistamiseksi myös aikuis- ja ammatillisissa opinnoissa sekä elämän eri vaiheissa.

Lajikohtaistumiseen kiinnitetään huomiota entistä enemmän tässä vaiheessa, jossa tanssijan perusvalmiudet (kehon rakenne, liikkuvuus, notkeus, optimaalisuus) ratkaisevat sopivan lajin ammattiopintoja ajatellen.

Opetuksen eteneminen ja laajuus

Varhaisiän opinnot

3-vuotiaat	varhaisbaletti	45min / vko	
4-vuotiaat	varhaisbaletti	45min / vko	
5-vuotiaat	esibaletti	45min / vko	
6-vuotiaat	esibaletti	45min / vko	

Perusopinnot

7-vuotiaat	pääaine baletti tai jazztanssi	60min / vko	36 h/lkv
8-vuotiaat	pääaine baletti tai jazztanssi	60min / vko	36 h/lkv
9-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min / vko	54 h/lkv
10-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 60min + 60min / vko	126 h/lkv
11-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 60min + 60min / vko	126 h/lkv
12-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 90min + 90min / vko	162 h/lkv
Päättötodistus			

Syventävät opinnot

13-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 60min/ vko	90 h/lkv
14-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 90min / vko	108h/lkv
15-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 90min+ 45min / vko	135 h/lkv
16-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 90min+ 60min / vko	144 h/lkv
17-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 90min+ 60min / vko	144 h/lkv
18-19-vuotiaat	pääaine baletti, jazztanssi, nykytanssi tai steppi	90min + 90min+ 60min / vko	144 h/lkv
Päätötodistus + päättötyö			

Oppilaalla on mahdollisuus valita 1-20 h/vk sivuaineopintoja siitä vuodesta alkaen, kun hän täyttää 9 vuotta.

Perusopintojen ja syventävien opintojen laskennallinen laajuus on vähintään 1300 tuntia. (laskennan perusteena on käytetty 45 minuutin pituisia oppituntia).

Oppilaan henkilökohtaisen opetussuunnitelman laatimisen perusteet

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan tämän opetussuunnitelman mukaisesti, hänelle voidaan laatia henkilökohtainen opetussuunnitelma, jonka tavoitteet vastaavat oppilaan opiskeluedellytyksiä yksilöllisesti. Henkilökohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely.

Muualla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

Oppilaan esittäessä hyväksyttävän todistuksen muualla suoritetuista taiteen perusopetuksen opinnoista, voidaan ne soveltuvin osin hyväksilukea tanssin laajaa oppimäärää suoritettaessa.

Selvää lahjakkuutta tai erityistä motivaatiota omaava oppilas voidaan ottaa rehtorin luvalla laajan oppimäärän opetukseen kesken perus- tai syventävien opintojen, vaikka oppilaalla ei olisi aiempia laajan tai yleisen oppimäärän opintoja.

Siirtyminen laajasta oppimäärän yleisen oppimäärän opetukseen tai päinvastoin on mahdollista. Tarvittaessa oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma.

Oppilaat voivat lukea hyväkseen muilla taiteen aloilla tehtyjä opintoja.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Koulun ja kodin välisenä yhdyssiteenä toimivat tiedotteet, avoimet ovet, keskustelut ja yhteiset tapaamiset vanhempien kanssa. Huoltajien kiinnostus oppilaan tanssiopintoihin vahvistaa oppilaan sitoutumista tanssiopintoihin ja tukee näin hänen henkistä ja fyysistä kasvuaan. Huoltajat voivat halutessaan tukea tanssiopintoja osallistumalla vanhempainyhdistystoimintaan.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhteistyötä tehdään Tampereen kaupungin, Kangasalan ja Parkanon kuntien eri toimialojen kanssa (mm. kouluvirasto, kulttuuritoimi, sivistyslautakunta, päiväkodit ja koulut ja muut oppilaitokset, teatterit) sekä kaupungissa ja molemmissa kunnissa järjestettävien tapahtumien ja juhlien kanssa. Koulu on Suomen Tanssioppilaitosten Liiton jäsen ja työntekijät osallistuvat liiton järjestämiin

koulutuksiin ja tapahtumiin mahdollisuuksien mukaisesti. Yhteistyötä muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa tehdään mm. opettajavaihdon, pukuvuokrauksen ja yhteisten produktioiden merkeissä.

Oman alueen kulttuuripalvelujen tuottaminen ja osallistuminen

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff tuottaa vuosittain omia näytöksiä ja ohjelmaa erilaisiin juhliin ja tapahtumiin Tampereella, Kangasalla ja Parkanossa ja niiden talousalueilla. Oppilaitos tarjoaa myös tarvittaessa räätälöityjä ohjelma- ja kurssipalveluja tanssitaiteessa.

Kansainvälisen tanssitaiteen ja sen kehityksen seuraaminen ja toiminta

Rehtori ja kouluttajat seuraavat alan kansainvälistä kehitystä mm. Suomen Tanssioppilaitosten liiton tiedotteista, osallistuu järjestettäville kursseille ja koulutuksiin sekä tapahtumiin taloudellisten resurssien niin salliessa. Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff tekee opetus- ja produktioyhteistyötä myös ulkomaisten oppilaitosten kanssa.

Oppilasarviointi ja arviointimenetelmät

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan tanssillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tanssiharrastukseen. Arviointi on jatkuvaa ja luonteeltaan kannustavaa ja oppimista edistävää. Oppilasarviointi on jatkuva vuorovaikutuksellinen tapahtuma. Kouluttaja antaa opetustilanteessa sanallista palautetta, jolloin oppilaan kyky arvioida omaa kehitystään kasvaa. Oppilaitoksen arvioinnista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille opinto-oppaissa ja oppilastiedotteissa. Laajempi suullinen ja kirjallinen palaute annetaan perusopintojen päättyessä sekä syventävien opintojen lopussa.

Perusopintojen lopuksi oma opettaja arvioi miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet. Opettajan tulee huomioida oppilaan itsemotivaatio ja sitoutuminen opintoihinsa.

Syventävien opintojen päätteeksi oppilas tekee päättötyön, joka voi olla soolo- tai ryhmätanssi ja oppilas voi suorittaa päättötyönsä koreografina tai tanssijana. Päättötyön arvioi raati (2-3 henkilöä), jonka jäsenenä toimivat oma pääaineen kouluttaja ja muita tanssialan ammattilaista.

Arvioinnin kohteita ovat mm.:

- ❖ aktiivisuus, ahkeruus
- ❖ läsnäolo, keskittyminen
- ❖ oma-aloitteisuus
- ❖ lajitieto
- ❖ kyky toimia ryhmässä
- ❖ kyky vastaanottaa palautetta ja hyödyntää sitä omassa tanssissa tai treenauksessa
- ❖ tanssitekniikka
- ❖ ilmaisu

Arvioinnin menetelminä käytetään mm.:

- ❖ tunneilla annettavaa palautetta
- ❖ oppilaan itsearviointia
- ❖ ryhmän sisäistä arviointia (muiden työskentelyn kannustava arviointi)
- ❖ näytöksiä ja esityksiä
- ❖ esiintymistoimintaa ja oppilaiden omia tuotoksia
- ❖ kehittämis- ja palautekeskusteluja
- ❖ arviointitilaisuuksia ja näytetunteja

Oppilaitoksen itsearviointi

Oppilaitos noudattaa itsearvioinnissa Suomen Tanssioppilaitosten Liiton laatimia tanssioppilaitoksen itsearvioinnin perusteita.

Todistusten sisällöt

Tanssin perusopintojen päättötodistus

Todistus sisältää seuraavat asiat:

- ❖ koulutuksen järjestäjä Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff
- ❖ opinnot, joista päättötodistus annetaan
- ❖ oppilaan nimi ja henkilötunnus
- ❖ opiskeluaika
- ❖ sanallinen arvio
- ❖ rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- ❖ Tampereen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätös opetussuunnitelman hyväksymisestä
- ❖ lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- ❖ maininta, että koulutus on toteutettu opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti
- ❖ maininta, että tanssin oppimäärä sisältää perusopetuksen ja syventävät opinnot

Tanssin syventävien opintojen päättötodistus

Todistus sisältää seuraavat asiat:

- ❖ todistuksen myöntävän koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi kuten edellä
- ❖ opinnot, joista päättötodistus annetaan
- ❖ oppilaan nimi ja henkilötunnus
- ❖ opiskeluaika
- ❖ oppilaan päättösuoritus, kokonaisarvosana, erillinen arvosana lopputyöstä, sanallinen arvio, suorituksen ajankohta
- ❖ rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- ❖ Tampereen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätös opetussuunnitelman hyväksymisestä
- ❖ lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- ❖ maininta, että koulutus on toteutettu opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti
- ❖ maininta, että tanssin oppimäärä sisältää perusopetuksen ja syventävät opinnot
- ❖ arvosana-asteikko

Syventävien opintojen päättötodistus on samalla todistus koko tanssin perusopetuksen laajan oppimäärän suorittamisesta.

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteffin opetussuunnitelma perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta ja valtakunnallisiin tanssin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin sekä asetukseen taiteen perusopetuksesta.

Vakuudeksi

Tampereella, 31. heinäkuuta 2006

Desirée Cheremeteff, rehtori

Tampereen Balettiopisto Birgitta Kiviniemi-Cheremeteff
PL 23

36201 Kangasala

p. (03) 376 7799, 050 553 6908

s-posti: balettiopisto(ät)tampereenbalettiopisto.com

internet-osoite: www.tampereenbalettiopisto.com